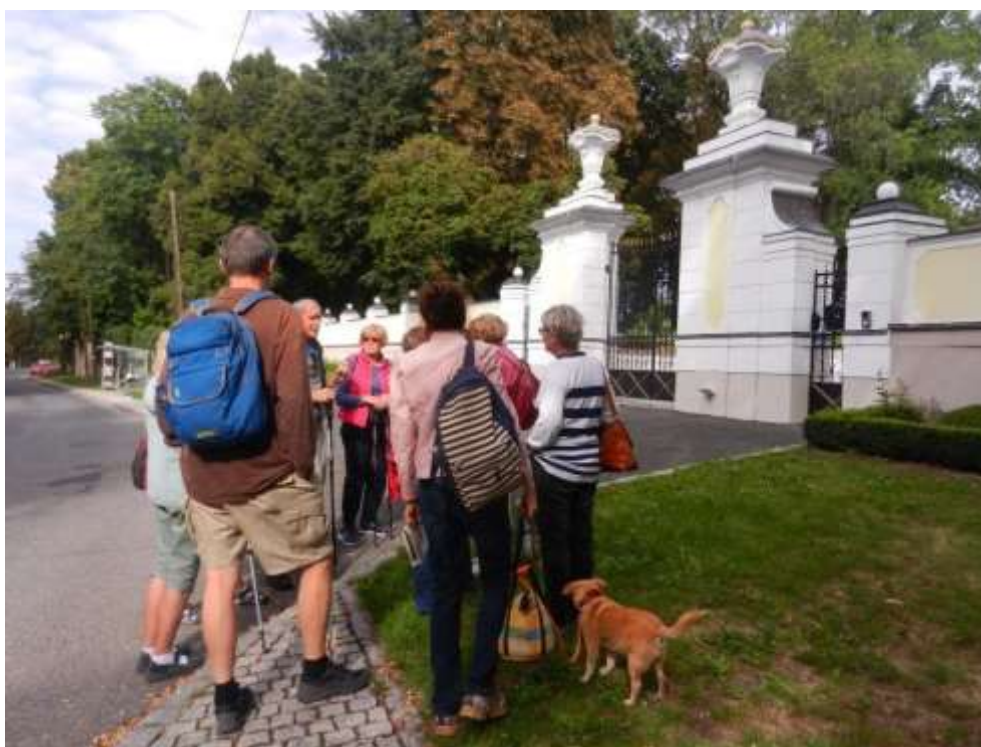

Klecany, malé město pouhých 5 km. severně za Prahou, město založené na skále, na pravém břehu Vltavy. Přijedete li sem na výlet, třeba jako my, tak si na první pohled ani neuvědomíte, že tady žije více jak 3,5 tisíce obyvatel. Během první hodiny v Klecanech jsme viděli pouze pana faráře, starší dámu, která dobře zná historii zdejší fary a pár kolemjdoucích.

Ať přijedete do Klecan autem nebo autobusem třeba právě jako my, nemůžete si nevšimnout největší a nejvznošnější budovy, klecanského zámku. Po posledním požáru v r. 1924 navrhl jeho obnovu v empírovém slohu architekt Kašpar Předák. Dnes ve zbytcích letního sluníčka je svou světlou fasádou ozdobou upraveného zámeckého parku. Prohlédnout jsme si jej mohli, ale pouze přes honosnou mříž vjezdové brány pod dohledem kamer.

Zámek je v soukromých rukách a současný majitel se vlastnictvím a nákladnou rekonstrukcí nádherného zámku zrovna nechlubí. Třeba má důvod, když byl klecanský zámek v roce 2013 nabízen ke koupi, byl nejdražší nabízenou nemovitostí v Česku.

Nezbývá tedy než vzpomenout alespoň prvních majitelů. V roce 1616 získali původní klecanskou tvrz Lobkovicové a potom na konci 17. století rod Šternberků tvrz přestavěl na trojkřídový zámek. Střídali se i další vlastníci jak to již u takových nemovitostí bývá. 20. století potom začalo psát úplně jiný příběh, střídaly se tu armády, nejdříve německá, okupační, poté na čtyřicet let československá lidová. Dostal pěkně zabrat. To co vidíme dnes je stav po celkové rekonstrukci soukromou firmou.

Něco zcela jiného je městský park pod zámekem. Sice skromnější než zámecká obora, zato ale přístupný všem a v něm doslova všechno čeho si místní považují. V klecanské historii toho nebylo málo. Téměř vše se váže ke kostelu **Nanebevzetí Panny Marie**, vlastně nejstarší památce a potom k **Václavu Beneši Třebízskému**.

Na okraji parku návštěvníky vítá barokní socha svatého Jana Nepomuckého z 18. století s rodovým znakem Harachů.

Cestou parkem potkáváme pana faráře, ten když naši skupinu viděl, tak již předem zajistil starší dámu, která provází na místní faře, čekala již na nás. Že se k faře váže osobnost Václava Beneše Třebízského, člověka, kterého si tady nesmírně cení jsme si řekli již při příjezdu ale, že se dočkáme podrobné přednášky o jeho životě a pobytu v Klecanech, to jsme předem netušili.

Tak jsme tady, před opravenou farou a pěknou předzahrádkou, paní průvodkyně začíná vyprávět, je to studnice vědomostí. Že Václav Beneš Třebízský tady působil jako kaplan při kostele Panny Marie plných osm let, a že kromě profese katolického kněze, byl také spisovatel, vypravěč a pohádkář. Často pro své dílo čerpal z míst v okolí Klecan nebo svého rodného kraje a města Třebíz.

Vzala nás do světnice kde žil a napsal zde většinu svých stěžejních děl. Fara je vlastně takovým jeho malým muzeem, se spoustou knih, obrázků, dokonce jeho osobních věcí, jako brýle nebo peněženka. Do Klecan si bohužel přinesl i nemoc z minulého působení, tuberkulózu. Té podlehl při posledním pokusu léčení v Mariánských lázních ve svých 35 letech.

Vyslechli jsme si zajímavé povídání, prohlédli, co se dalo, dokonce i farní zahradu a jdeme parkem dál

Že si Třebízského po jeho skonu zdejší společnost velice vážila, dokazují dva pomníky, které jsou součástí prohlídkové cesty, vlastně okružní naučné stezky **Za pírkem klecanského sokola**. Oslovili tenkrát ty nejlepší sochaře a architektky té doby.

Stojíme před Pamětním křížem Václava Beneše Třebízského jenom pár kroků od fary. Kamenný monument z roku 1894 navrhl architekt **Jiří Stibral**. Na mohutném podstavci je reliéf Václava Beneše Třebízského od **Josefa Mařatky** (žák Myslbekův) autorem ukřižovaného Krista je sám **Josef Václav Myslbek** vlastně nejvýznamnější český sochař.

Cestou ke kostelu jsme minuli původní školu. Na školství jsou v Klecanech také hodně hrdí, má tu dlouhou tradici. Vždyť tady začalo vyučování již tři roky před tím, než císařovna Marie Terezie vyhlásila v roce 1771 všeobecnou vzdělávací povinnost.

Kostel **Nanebevzetí Panny Marie** původem ze 14. století se utápí v zeleni mohutných líp. Měli jsme štěstí vchod byl otevřený do interiéru bylo krásně vidět přes skleněnou stěnu. Kostel byl původně gotický dnes po přestavbě na konci 19. století je ve stylu novorenesance. Zajímavé je že autor přestavby **Jan Vejrich** je také autorem návrhu pražského hotelu Paříž.

Na pylonu před vchodem do kostela vítá věřící socha svatého Václava. Socha ze 17. století byla do areálu kostela převezena z nedalekého Přemyšlení. Byla natolik poškozena, že byla omylem považována za sochu svatého Floriána.

Ke kostelu byly postaveny ve strmém svahu asi dvě stě metrů dlouhé „**Císařské schody**“ (**C. K. schody**), a to na věčnou památku zázračného uzdravení **Jeho Veličenstva císaře Františka Josefa**, který byl při promenádě ve Vídni v r. 1853 napaden nožem ničemou jménem Libenyl. Větší část schodů byla rekonstruována, přesto, sejít po nich dolů směrem k Vltavě vyžaduje soustředění pro jejich strmost.

Pokud jdete po schodech nahoru musíte obdivovat další pomník Václava Beneše Třebízského. Vytvořil jej v roce 1787 sochař **Martin Žďárský** a bronzové poprsí je dílem zakladatele moderního českého sochařství **Ladislava Šalouna**. Pomník byl zřízen spolkem „Třebízský“ a hrazen z veřejné sbírky.

Všechny památky, které jsme si mohli dnes prohlédnout jsou v minimální vzdálenosti od kostela Nanebevzetí Panny Marie a vlastně také všechny včetně budovy fary jsou zapsány jako **Národní kulturní památky**. Klecany se tedy mají čím chlubit.

Klecanský park nemá jenom kostel, faru a sochy, je tu také místo kde se mezi stromy otevírá pohled na vltavské údolí a Roztoky na protějším svahu.

Tím skončila první část našeho výletu za Václavem Benešem Třebízským do Klecan. Blíží se jedna hodina po poledni a z jediného obchodu, který je na dohled voní gulášovka. Tomu se těžko odolává. Tak malá přestávka.

Druhou část našeho výletu Klecanský háj, jenž má také souvislost se spisovatelem Václavem Benešem Třebízským již absolvovaly dámy spolu s Hubertem beze mne. Část se vrátila do Prahy ale ostatní pokračovali jak jsem předpokládal bez problému po naučné stezce klecanským hájem a pro kroniku také poslali další fotografie. A jaká je v tom háji souvislost se vzpomínaným spisovatelem?

Často tady v klidu přírody a na vyhlídkách hledával inspiraci. Klidu asi v jeho době bývalo více, dnes je to přírodní park protkaný mnoha cestami naučné stezky, na okraji místními opečovávaný. Jedno z míst kde sedával se dokonce jmenuje Benešovka.

Ovšem nejzajímavější památkou v parku je Hradiště Pravý Hradec, hradiště z doby okolo roku 900, takový bratříček Levého Hradce na roztocké straně Vltavy. Nebyly vystavěny náhodou ale jako ochrana pražského hradu.

Turisticky nejzajímavější je ale vyhlídka ze skalního masivu na údolí kolem řeky. Má několik názvů, ten nejpoužívanější a také nejpříhodnější je „Kříž“. Výhled opravdu luxusní.

A cesta domů? Nejlákevji se jeví svést se přívozem přes Vltavu a do Roztok na MHD.

I tenhle soukromý přívoz přes řeku má za sebou hodně dramatické doby. Je to dobře vidět na našem snímku, záplavy tu snad nikdy neskončí. Ukazatel té největší z roku 2002 se málem na tu měřicí tyč nevešel, šplhal se k 8 m.

Dnes naštěstí nic tak dramatického nehrozilo a tak se všichni dostali v pořádku domů

Klecany, Klecánky a Roztoky 1. Září 2022

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek

Snímky do kroniky poslaly Lýdie Stoupová Jarmila Kočová, Vendula Bukalová